

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

13 MEI 1996

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer Marino Keulen c.s. —

houdende de subsidieregeling voor het volksontwikkelingswerk in Vlaanderen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Een samenleving in beweging

Onze samenleving is een complex samenspel van mensen en structuren, van economische, sociale en culturele sferen die op elkaar inspelen en die elkaar voortstuwen naar wat men "vooruitgang" noemt. Meer en meer wordt het individu geconfronteerd met steeds ingewikkelder technologische ontwikkelingen en veranderingen. Meer dan ooit wordt zijn aanpassingsvermogen aangesproken.

De industriële samenleving, die gegroeid is uit de agrarische, loopt op haar laatste benen. We zetten de stap naar het post-industriële tijdperk ; de derde golf overspoelt ons.

De maatschappelijke veranderingen, op alle terreinen, zijn nooit zo groot geweest als de laatste decennia. Levensomstandigheden en -gewoonten gaan zelfs geen generatie meer mee.

Alles verandert snel, zowel op sociaal, economisch als op politiek vlak. De technologische vindingrijkheid schijnt geen grenzen te kennen. De grenzen worden continu verlegd.

Het komt erop aan dat elk individu de fundamentele mutaties die hiermee gepaard gaan, "op mensenmaat" kan verwerken. Het komt erop aan dat elk individu zichzelf kan blijven en zichzelf kan blijven waarmaken. Dan pas is de vooruitgang echte vooruitgang en wordt vooruitgang beschaving.

Het is de verantwoordelijkheid van elke overheid de voorwaarden te creëren om dit maximaal te waarborgen. Het voorwaarden scheppend kader is belangrijk maar niet de

essentie : de sterkte en de zelfrealisatie van elk individu worden niet bepaald door de macht van de overheid, maar door de kracht die in eenieder schuilt en die door onderwijs en opvoeding versterkt kan worden.

We kunnen met grote stelligheid zeggen dat nooit voorheen de materiële basisvoorwaarden in zulke grote mate voorhanden waren om elk individu daadwerkelijk in staat te stellen tot zelfontplooiing en culturele verrijking. Deze beide componenten zijn noodzakelijk om een continu proces van "ter discussie stellen" en dus van grensverlegging te stuwten.

Elk menselijk handelen en denken wordt gedreven door een geluksstreven. Dit geluksstreven moet in een zo groot mogelijke vrijheid geconcretiseerd kunnen worden. Dit streven is in feite de motor van een dynamische samenleving. De kracht die in elk individu schuilt om in zijn snel veranderende materiële leefomgeving zichzelf te blijven, moet gevoed worden door warmte, gevoel, genegenheid, schoonheid, liefde, menselijkheid, esthetisch bewustzijn, begrip, nieuwsgierigheid, sociaal contact. Kortom door het bewustzijn van een dimensie meer, die we "cultuur" noemen. Cultuur kleurt, differentieert, doet "leven" ; het zuiver materiële uniformiseert, vervlakt, doet in eerste instantie louter "overleven".

De culturele sfeer completeert de economische sfeer en zorgt voor de kansen op een zelfbewust mens-zijn. Kunst en cultuur kunnen de creativiteit, de ondernemingszin, de gevoeligheid, de zelfontplooiingsdrang aanscherpen.

II. Het begrip cultuur

Van oudsher tracht de mens zijn kennis, vaardigheden en ervaring door te geven aan de volgende generaties. Het overdragen van welomschreven kennis en vaardigheden is de taak van het onderwijs, zowel tijdens als na de leerplicht. Dit geldt zowel voor de basiseducatie en de alfabetisering, als voor een spijstechnologische opleiding. Met andere woorden zowel voor de direct op de arbeidsmarkt gerichte als de niet direct op de arbeidsmarkt gerichte vorming.

Samen met wat door overdracht van kennis en vaardigheden in het onderwijs gebeurt, zit in een volwaardige menselijke ontplooiing het zich eigen maken van een aantal hoedanigheden vervat, die maken dat een mens creatief, esthetisch bewust, gevoelig, erudiet en met stijl leeft, met andere woorden met "cultuur", met warmte.

Dit zich eigen maken is geen traditioneel leerproces, maar het kan en moet wel binnen een leerproces (onderwijs) gestimuleerd worden. Het is een bij uitstek persoonsgebonden individueel proces van persoonlijke ontplooiing.

Cultuur is derhalve een veel breder begrip dan schone kunsten en het moet ontgaan worden van zijn elitaire bijmaak. Cultuur sluit kunst in. Kunst is een onderdeel van cultuur. Het begrip cultuur is in feite ongrijpbaar. Hoe cultuur te omschrijven ? Een exhaustieve opsomming blijft altijd onvolledig, maar steeds houdt cultuur verband met de zoektocht van de mens naar zelfverwezenlijking en dus geluk via creativiteit en zin voor esthetiek.

Het steeds groeien, uit zichzelf en samen met anderen, naar actieve zelfstandigheid, het verleggen van de grenzen, het stelselmatig zaken ter discussie (willen) stellen zijn factoren van culturele beleving.

Hoewel een zekere kennis van culturele uitingen en verwezenlijkingen het culturele bewustzijn ongetwijfeld verhoogt, mag cultuur niet verward worden met onderwijs of vorming.

Men kan veel over cultuur weten, zonder in wezen cultureel te zijn. Veel hangt af van de mate waarin men de mogelijkheid gekregen heeft zich in een cultureel kader te ontplooiën.

Veel van wat vandaag door de overheid als cultuur wordt gereguleerd en gesubsidieerd, zit in de grijze zone tussen onderwijs, vorming, welzijnszorg en cultuur. Een duidelijke afbakening, wat niet wil zeggen een verenging, is gewenst om het zuivere cultuurbegrip te situeren en op te waarderen. Deze opwaardering moet groeien vanuit de mensen zelf, die het belang van het hier geschetste cultuurbegrip voor hun eigen mens-zijn gaan inzien. A fortiori zal opwaardering het beleid en het georganiseerde cultuurleven beïnvloeden.

III. Het belang van cultuur

Dat het belang van cultuur nog niet door iedereen wordt erkend, is symptomatisch.

Na zoveel jaren culturele autonomie wordt het nog steeds als noodzakelijk ervaren het belang van cultuur aan te tonen. Dat is uitzonderlijk. Er zijn weinig sectoren in het maatschappelijk leven waarvan het belang telkens weer beklemtoond moet worden voor er beleidsmatig over gepraat kan worden. Op zich is dat niet negatief omdat a-priori's afgewezen moeten worden. Elke overheidsinterventie zou het best met dezelfde kritische instelling bekeken worden als het cultuurbeleid.

En toch is voor eenieder op zich en voor de samenleving in haar geheel cultuur een levensnoodzakelijk element.

In de steeds ingewikkelder samenleving moet de mens in staat gesteld worden mens te zijn en te blijven op een autonome, creatieve manier, wat het maken van keuzen veronderstelt, op een zo bewust mogelijke manier.

Een culturele betrokkenheid, met het liefst een persoonlijke actieve creatieve dimensie, is een belangrijke schakel in een harmonische menselijke ontwikkeling. Het streven naar geluk, dat niemand vreemd is, moet gevoed worden door zin voor schoonheid, door bewogenheid. Cultuur en haar gesublimeerde uiting, kunst, reiken hiertoe ontelbare aanknopingspunten aan.

Kunst en cultuur zijn verbonden met het wezen van de mens : ze maken het mogelijk een omgeving te interpreteren, te beleven, te vertalen, te (her)scheppen. In kunst en cultuur groeit de mens boven zichzelf uit.

Daarenboven zijn culturele betrokkenheid en beleving bij uitstek een voedingsbodem voor een creatieve en inventieve, ondernemingsgezinde instelling. Een samenleving waarin creativiteit en inventiviteit een belangrijker plaats gaan innemen dan arbeid en kapitaal, moet derhalve die culturele betrokkenheid en beleving prioritair bevorderen. Cultuur en economie gaan hand in hand. Cultuur is een generator voor een bloeiende economie.

In secundaire orde is het belangrijk te beklemtonen dat de bestedingen van de overheid en van het bedrijfsleven in de sector cultuur een belangrijk economisch multiplicatoreffect hebben.

Wat in het licht van het voorgaande slechts een vaststelling is, is van ondergeschikt belang ten aanzien van de andere argumenten om de culturele dimensie in een samenleving meer naar waarde te gaan schatten.

De niet-monetaire maatschappelijke meerwaarde van cultuur voor een samenleving moet op zich voldoende gewicht in de schaal leggen om de aandacht van die samenleving te krijgen.

IV. Cultuuraanbod : eenieders verantwoordelijkheid

Gelet op de levensnoodzakelijkheid van cultuur voor zowel het individuele geluksstreven als het goed functioneren, ook economisch, van een moderne samenleving, is het evident dat aan het tot stand brengen van een kwalitatief hoogstaand cultureel aanbod eenieder in onze maatschappij moet bijdragen, individueel zowel als georganiseerd, overheid zowel als bedrijfsleven.

De financiering van het culturele leven moet bijgevolg stoelen op een evenwichtige inbreng van de overheid en de cultuurconsument, waarbij bronnen via sponsoring niet moeten worden gemedend.

Om de door de verschillende partners ingebrachte middelen optimaal te laten renderen, moet het georganiseerde cultuurleven de hedendaagse managementtechnieken aanwenden, en bij de conceptie van het aanbod maximaal publieksgericht denken binnen het gekozen en ontworpen culturele referentiekader.

Economische wetmatigheden zoals kwaliteit, rendement en efficiëntie moeten, meer dan nu het geval is, in de cultuursector ingang vinden, hoewel uiteraard een cultuurprodukt op zich niet in een economisch quantum gevat kan of mag worden.

V. Taak van de overheid : het cultuurbeleid

Waar ligt de overheidstaak ? Allereerst, waar ligt die niet ? Het cultuurbeleid van de overheid mag zich niet richten op een doel dat buiten de cultuur zelf ligt. Verder mag de overheid zich niet inlaten met de inhoud van de cultuur. Maar toch kan een overheid het maken van keuzen niet uit de weg gaan. Vandaar het belang van adviesraden met onafhankelijke deskundigen. De politieke verantwoordelijkheid voor de beslissingen komt evenwel de daartoe democratisch verkozen beleidsmensen toe.

Twee taken blijven essentieel voor de overheid : één aan de kant van de vraag en één aan de kant van het aanbod.

Gelet op het belang van cultuur, moet de overheid de vraag stimuleren via kunstzinnige opvoeding, in en buiten het onderwijs en in het kunstonderwijs.

Met alle mogelijke middelen moet het cultuurbeleid de samenleving sensibiliseren voor cultuur en bewust maken van het belang ervan. Dit betekent zowel een actie naar elk individu als een actie naar andere bestuursniveaus of overheidsdepartementen.

De overheid moet sensibiliseren, niet betuttelen of bevoogden. Cultuurbeleving kan immers enkel gedijen in strikte keuzevrijheid, eigenlijk in vrijheid tout court.

Cultuurbeleving mag in geen enkel opzicht verengd worden. Elk cultuurbelevend individu is anders en zal zijn cultuurbeleving dan ook anders invullen. Elk cultuurcreërend individu is anders en zal zijn cultuurcreatie dan ook anders invullen.

Het cultuurbeleid wat de vraagzijde betreft, strekt ertoe die keuzevrijheid zo bewust mogelijk aan te wenden : bewust van waarden, van gevoel, van artistieke en met een eigen kritische reflexie.

Het overheidsbeleid wat de aanbodkant betreft, bestaat hoofdzakelijk uit het scheppen van kansen binnen een maatschappelijk cultureel referentiekader, waarvoor de overheid de algemene voorwaarden moet creëren, opdat dit zo breed en zo ruim mogelijk kan zijn.

Het cultuurbeleid moet steeds complementair zijn en bijgevolg gediversifieerd naar gelang van de cultuuruiting en naar gelang van het doelpubliek.

Veel van de cultuurbeleving en -productie gebeurt spontaan, los van welke overheidsinmenging dan ook.

De overheid moet wel een aanbod garanderen in die sectoren die vanuit de privé-sector alleen niet in stand gehouden kunnen worden, en ze moet ertoe bijdragen dat elk individu kan kiezen uit een gediversifieerd aanbod tot cultuurbeleving en persoonlijkheidsontplooiing. De overheid moet een kader scheppen waarin de verbeelding tot haar recht kan komen, en daar zoveel mogelijk mensen bij betrekken en hun zelfvertrouwen geven.

Hieruit volgt dat het overheidsbeleid inzake cultuur steunt op twee pijlers : de kunsten en een veelzijdig sociaal-cultureel aanbod, zo dicht mogelijk bij de burger.

VI. Structurele vrijheid door openheid en pluralisme

Het maatschappelijk bestel in Vlaanderen wordt gekenmerkt door een belangrijke overheidspolitiek van onderaanneming : (algemeen) aanvaarde maatschappelijke taken worden vervuld door organisaties, die vaak ideologisch en/of filosofisch gekleurd zijn en die voor hun werk gesubsidieerd worden door de overheid.

Dat is eveneens het geval in de culturele sector. Het behoort om twee redenen niet tot de taak van de overheid die verzuiling in stand te houden of te bevorderen :

- door de wisselwerking tussen politiek en de verzuilde netwerken van organisaties, wordt de structuur belangrijker dan het individu waarvoor de structuur is opgezet ;

- het komt het individu toe zijn waarden in te passen in of te distilleren uit zijn cultuurbeleving of -creatie. Een vooraf "filterende" organisatie kan betuttelend en bevoogdend in plaats van ontvoogdend werken.

Derhalve moet de overheid als emanatie van alle individuen het cultuurleven stimuleren op basis van intern pluralistische criteria. Het is niet de taak van de overheid om ideologisch en filosofisch waardengebonden organisaties als dusdanig in stand te houden. Dat moeten en kunnen ze zelf doen, vanuit de bewuste participatie van daartoe in alle vrijheid gekozen individuen.

VII. Cultuur in dialoog

Ondanks het feit dat cultuurbeleving in wezen een individuele verrijking betekent en het gevolg is van een individuele keuze, wint die cultuurbeleving aan diepte door confrontatie en dialoog met anderen. Vandaar het belang van het sociaal-culturele element in een samenleving : mensen die ervoor kiezen samen, in een sociaal verband, cultuur te assimileren en te ontdekken.

Het verenigingsleven, dat in Vlaanderen bijzonder rijk is, is vanwege zijn hechte verankering en dus zijn fundamenteel democratisch karakter, één van de belangrijkste hefboomen voor een bloeiend cultureel leven. Het sociaal-culturele leven in het algemeen, en het verenigingsleven in het bijzonder hebben echter door het ingrijpen van de overheid door middel van decreten in de jaren zeventig en tachtig, veel van hun culturele verankering verloren en zijn daardoor verarmd.

De van overheidswege opgelegde maatschappelijke doelstellingen en normen maakten dat het sociaal-culturele werk vervreemde van zijn initiële bestaansredenen, wat geleid heeft tot een identiteitscrisis. Overlappen met onderwijs en welzijnszorg, een profiel en een mentaliteit van verzorging in plaats van ontvoogding, een overdreven institutionalisering en bovenal de verzuiling en belangenbehartiging hebben dat in de hand gewerkt. De recente herordening van het werkveld biedt echter geen antwoord op de problemen waarmee de sector wordt geconfronteerd.

Het sociaal-culturele werk moet bevrijd worden uit zijn beklemming door de taken te herdefiniëren met het oog op een herwaardering van het cultuurbegrip, door de individuele keuzevrijheid maximaal te respecteren, door een deregulering en het nastreven van een open maatschappijgeest.

Het komt er voor het sociaal-culturele leven, hoeksteen van een bloeiend cultuurleven, op aan in een geest van keuzevrijheid over een waaier van culturele ontplooiingskansen te beschikken, waarbij cultuurbeleving zowel actief als passief, als vorm van zowel ontspanning als inspanning moet worden opgevat.

De overheid kan daartoe bijdragen door, zo decentraal mogelijk, operationele infrastructuur ter beschikking te stellen met gekwalificeerd personeel. Culturele centra en openbare bibliotheken vormen zo op gemeentelijk niveau de draaischijven van het culturele leven.

Elke persoon kan er hetzij als individu, hetzij via een organisatie terecht. Het interne pluralistische beheer van de infrastructuur garandeert dat iedereen aan bod komt, ook de niet-georganiseerden.

Daarnaast moet het gemeentebestuur eveneens het lokale socio-culturele leven alle kansen bieden.

Door een evenwichtige kostenverdeling tussen centrale overheid, plaatselijke overheid en gebruiker zal het aanbod beantwoorden aan de vraag, ingegeven door de lokale belangstellingssfeer.

VIII. Decentralisatie

Aan de basis van het voorliggende voorstel van decreet ligt de visie dat het volkswontwikkelingswerk gebeurt op lokaal vlak en dat het dus het lokaal gebeuren moet zijn dat bepaalt op welke manier de organisaties voor volkswontwikkelingswerk subsidies ontvangen. Niet meer de landelijke secretaria-

ten van de organisaties, maar wel het werk aan de basis vormen de toetssteen voor het verkrijgen van overheidssteun.

Die steun moet ook uitbetaald worden door de gemeenten, en niet door het cultuurdepartement, de toelagen voor de samenwerkingsverbanden uitgezonderd.

Het spreekt vanzelf dat hier het voorbeeld van het jeugdwerkdecreet inspirerend is geweest.

De gemeentebesturen krijgen de opdracht een volksontwikkelingsbeleidsplan op te stellen, waarin zij aangeven op welke manier zij voor een bepaalde periode een beleid inzake volksontwikkeling zullen voeren. Een dergelijk plan dient door de gemeenteraad na de geschikte adviesprocedure, goedgekeurd te worden.

In dat plan moeten zij aangeven welke doelstellingen de gemeente nastreeft met betrekking tot de volksontwikkeling, welke activiteiten de gemeente zelf, vanuit pluralistisch oogpunt, organiseert om de niet-georganiseerden aan bod te laten komen – waarbij de organisaties niet uitgesloten worden –, en welke steunverlening de gemeente voorstelt voor de plaatselijke organisaties inzake volksontwikkeling. Aan de eigen pluralistische activiteiten moet minstens 20 % van de totale uitgaven worden besteed.

Het gemeentebestuur erkent en subsidieert plaatselijke organisaties op basis van het plan. Dit wil zeggen dat het aan de gemeente toekomt om te bepalen welke plaatselijke organisaties voor volksontwikkeling het predikaat "actief" verdienen. Die verantwoordelijkheid ligt dus niet langer bij het cultuurdepartement.

Vanuit het gemeentelijke beleid wordt daarvoor een attest afgeleverd dat enerzijds voorziet in de mogelijkheid om lokale subsidies te ontvangen, anderzijds om deel te nemen aan de samenwerkingsverbanden als omschreven onder punt X. De verantwoordelijkheid om te bepalen of een plaatselijke organisatie voor volksontwikkeling actief is, wordt dus gelegd bij de gemeente die die verantwoordelijkheid moet vertalen in plaatselijke erkenning en subsidiëring.

Aan die plaatselijke erkenning ontleen de organisaties het recht om samenwerkingsverbanden op landelijk vlak op te richten (zie punt X).

IX. Verantwoordelijkheid van de gemeenten

Zoals hierboven vermeld is, wordt de verantwoordelijkheid om te bepalen of een plaatselijke organisatie voor volksontwikkeling actief is, volledig gelegd bij de gemeente. De gemeente kan dat niet vrijblijvend doen, maar moet aan de erkenning een vorm van subsidiëring verbinden.

Tevens wordt door dit decreet een verantwoordelijkheid gelegd bij de gemeentebesturen om een volksontwikkelingsbeleidsplan uit te werken en uit te voeren.

Op die manier wordt het subsidiariteitsbeginsel, te weten het principe dat beleid dient te worden gevoerd op dat niveau dat het dichtst bij de burger staat, ten volle in ere hersteld.

Dit decreet gaat er inderdaad van uit dat, zoals voor het jeugdwerk gebeurd is, de lokale besturen en de daarmee samengaande adviesorganen ten volle in staat zijn om zelf te bepalen welk volksontwikkelingsbeleid dient te worden gevoerd.

Zij krijgen deze verantwoordelijkheid niet vrijblijvend. Zelf zijn ze verantwoordelijk voor een minimum aanbod van

pluralistisch geïnspireerde activiteiten. Tevens is het duidelijk dat de gemeenten, meer nog dan nu, een infrastructuur moeten uitbouwen, dat op maat gesneden is van de plaatselijke behoeften.

Wel is het zo dat dit decreet in dat opzicht veel vertrouwen schenkt aan de plaatselijke beleidsmensen en dat een zekere keizer-kostmentaliteit om vanuit Brussel alles te sturen en te controleren verlaten wordt.

X. Samenwerkingsverbanden

Zoals eerder gesteld werd, gaat dit decreet uit van een opbouw van het volksontwikkelingswerk vanuit de basis. De plaatselijke afdelingen zijn dus de fundamentele basis waarop dit voorstel is gebouwd. Dit wil zeggen dat alles wat bepaald wordt in dit decreet, moet worden gewenst vanuit de basis ; dat geldt ook voor samenwerkingsverbanden.

Uiteraard is dat een totale ommekeer van de huidige situatie waar subsidiëring plaatsvindt ten bate van de landelijke organisaties.

Dit voorstel gaat ervan uit dat door de lokale afdelingen beslist wordt of zij toetreden tot een landelijk samenwerkingsverband.

Dat "verband" kan ideologisch of filosofisch gericht zijn maar ook het feit van een gelijksoortig doel na te streven kan de reden van een dergelijk verband zijn.

De subsidiëring van die landelijke organisaties wordt drastisch verminderd ten opzichte van de huidige situatie wegens het feit dat de indieners van dit voorstel ervan uitgaan dat het "ideologische cement" dat dergelijke organisaties bijeenhoudt, niet ten laste van de overheid mag vallen of dat de reden om samen te werken op landelijk vlak niet van budgettaire aard hoeft te zijn. Het (budgettaire) engagement van de overheid ten opzichte van het volksontwikkelingswerk dient in eerste instantie op lokaal vlak vertaald te worden. (zie hierna)

De subsidiëring van dergelijke landelijke organisaties wordt beperkt tot een kleine staf, een basistoelage van 100.000 frank en een werkingstoelage die voor de helft vast is en voor de helft afhangt van het aantal lokale afdelingen.

XI. Financiering

De indieners van het voorstel menen dat een serieuze inspanning mag worden gedaan voor het volksontwikkelingswerk. Zij trekken een subsidie uit van 1 miljard frank per jaar, komende van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is ongeveer 300 miljoen meer dan nu, en die inspanning is dus te vergelijken met de inspanning die gedaan is voor het jeugdwerk.

Daarnaast wordt van de gemeentebesturen een soortgelijke inspanning verwacht, die niet noodzakelijk in de vorm van geld hoeft te zijn. Inspanningen inzake personeel of activiteiten kunnen eveneens in aanmerking genomen worden. Investerings zijn echter voor de vergelijking uitgesloten.

Dat wil zeggen dat een equivalent van 2 miljard frank zal worden besteed aan het volksontwikkelingswerk, wat gelijk staat met jaarlijks ongeveer 400 frank per volwassen Vlaming.

XII. Professionalisering

Een probleem vormt de huidige bestaffing van de sociaal-culturele organisaties in verenigingsverband, inzake amateuristische kunstbeoefening, en van de politieke vormingsinstellingen. De overeenstemmende decreten worden afgeschaft en vervangen door dit voorstel. De subsidiëring van de landelijke samenwerkingsverbanden wordt beperkt, hetgeen betekent dat de werkgelegenheid van een aantal medewerkers op de helling komt.

Het is duidelijk dat die medewerkers niet het slachtoffer mogen worden, en daarom wordt voorzien in een overheveling van de personeelsleden in overtal naar de gemeenten. Op die manier zal ook de professionalisering in de gemeenten een ernstige stap vooruit kunnen doen.

XIII. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel omschrijft een aantal begrippen, die verder in het decreet worden gehanteerd.

Artikel 3

Om het volksontwikkelingswerk op het gemeentelijke vlak te stimuleren en te ondersteunen, wil de Vlaamse Gemeenschap gemeenten die een beleidsplan opstellen en uitvoeren, subsidiëren.

Het plan behelst een periode van drie jaar. Zo wordt bijsturing tijdens een gemeentelijke legislatuur mogelijk.

Het plan moet duidelijk de specificiteit van de gemeentelijke aanpak benadrukken en inspelen op reële plaatselijke behoeften inzake cultuurbeleid in het algemeen en volksontwikkelingswerk in het bijzonder. Om ook de burgers die zich niet aangetrokken voelen tot het verenigingsleven de kans te bieden op volksontwikkeling, moet de gemeente in een eigen pluralistisch aanbod voorzien. Minimum twintig procent van de beschikbare middelen wordt hiervoor bestemd.

Gemeenten die in aanmerking willen komen voor subsidies van de Vlaamse Gemeenschap, moeten minimaal eenzelfde bedrag besteden als zij ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap op basis van dit decreet. In de meeste gemeenten wordt momenteel een ernstige inspanning gedaan voor het subsidiëren of voor de materiële ondersteuning van het lokale verenigingsleven. Meer bepaald de personeels- en werkingskosten en de overdrachten van de functies 762 van de gemeentebegroting (gewone uitgaven), komen in aanmerking om de gemeentelijke inbreng aan te geven. De gemeenten kunnen die financiële inbreng inpassen in een financieel programma waarin de eigen inbreng conform de bepalingen van dit decreet kan worden aangevuld met een inbreng vanwege de overheid.

Van groot belang is de inspraakprocedure die wordt gevolgd. Essentieel voor een gemeentelijk beleidsplan inzake

volksontwikkelingswerk is de betrokkenheid van de lokale bevolking.

Het gaat hierbij uitdrukkelijk om alle inwoners vanaf 18 jaar, niet enkel om diegenen die participeren aan het particuliere verenigingsleven. Die laatsten zijn in principe vertegenwoordigd in de gemeentelijke culturele adviesraad. De niet-georganiseerden worden bereikt via hoorzittingen.

Artikel 4

Soms kan een doeltreffend volksontwikkelingsbeleid de gemeentegrenzen overschrijden. In dat geval staat het de gemeenten vrij om desgewenst onderling samenwerkingsakkoorden te sluiten.

Artikel 5

Dit artikel behandelt de procedure die de gemeenten moeten volgen om subsidies te krijgen. Er is een oplossing uitgewerkt voor gemeenten die geen beleidsplan inzake volksontwikkelingswerk indienen. In dat geval kunnen de particuliere organisaties die een plaatselijke werking ontplooien, zelf initiatief nemen. Het is de bedoeling dat de lokale organisaties niet het slachtoffer mogen zijn van het in gebreke blijven van een gemeente.

Artikel 6

In dit artikel wordt nauwkeurig omschreven hoe het krediet dat op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbaar gesteld wordt ter uitvoering van dit decreet, zal worden verdeeld. Dat krediet noemen we (A).

Het totale krediet (A) wordt verdeeld als volgt :

- 70 % wordt gebruikt voor de ondersteuning van het lokale volksontwikkelingswerk. Dat deel noemen we (B) ;
- de resterende 30 % dient voor de ondersteuning van de landelijke samenwerkingsverbanden die op vrijwillige basis tussen de lokale organisaties kunnen worden gesloten. Dat is deel (C).

(B) wordt als volgt verdeeld :

- minimaal 5 % en maximaal 10 % van (B) is bestemd voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dat bedrag noemen we (D) ;
- minimaal 90 % en maximaal 95 % van (B) is bestemd voor de gemeentebesturen van het Vlaamse Gewest. Dat is bedrag (E). Bedrag (E) wordt verdeeld onder de gemeenten op basis van het aantal inwoners vanaf 18 jaar. Het bedrag dat elke gemeente ontvangt, is bedrag (F).

(F) wordt als volgt verdeeld :

- 5 % dient gereserveerd te worden voor experimenteel beleid. Dat bedrag noemen we (G) ;
- 5 % dient besteed te worden aan de kadervorming van de begeleiders van volksontwikkelingsinitiatieven. Dat bedrag noemen we (H) ;
- minimaal 20 % dient het gemeentebestuur te besteden aan de uitbouw van een eigen pluralistisch aanbod (I) ;
- het resterende saldo gaat naar de ondersteuning van de lokale particuliere organisaties voor volksontwikkeling.

(C) is bestemd voor de subsidiëring van de landelijke samenwerkingsverbanden.

Plaatselijke organisaties voor volkswontwikkeling komen in aanmerking voor een samenwerkingsverband op basis van een attest, afgeleverd door de gemeente. Het hangt dus duidelijk van de plaatselijke organisaties af of er landelijke organisaties erkend en gesubsidieerd worden.

Dit artikel bepaalt ook dat, bij het in-werking-treden van het decreet, een bedrag van 1 miljard frank uitgetrokken wordt voor het volkswontwikkelingswerk. Dat is ongeveer 300 miljoen frank meer dan nu via de drie in artikel 15 genoemde decreten gereserveerd wordt. Zoals voor het jeugdwerk geregeld werd, is ook hier een serieuze aanpassing van de subsidiëring aangewezen.

Artikel 7

Dit artikel wil aan de particuliere initiatiefnemers inzake volkswontwikkelingswerk en aan de burgers de garantie geven dat de beschikbare kredieten alleen het gemeentelijke volkswontwikkelingswerk (het particuliere initiatief en het eigen aanbod van de gemeenten) ten goede komen.

Artikel 8

De regels die de praktische uitvoering van dit decreet mogelijk maken, worden bepaald door de Vlaamse regering. De uitvoeringsbesluiten dienen in elk geval de procedures te regelen zoals bepaald in dit artikel.

Artikel 9

Dit decreet wil een accentverschuiving doorvoeren in het bestaande subsidiesysteem inzake volkswontwikkelingswerk in verenigingsverband.

Tot nog toe werden de subsidies van de Vlaamse Gemeenschap op basis van het aantal plaatselijke afdelingen of kernen verdeeld over de landelijke erkende verenigingen. Via dit voorstel van decreet worden de subsidies verdeeld over de gemeenten met de bedoeling de lokale initiatieven inzake volkswontwikkelingswerk te subsidiëren. De lokale initiatieven die zich op basis van gemeenschappelijke doelstellingen of doelpublieken verbonden voelen, kunnen een landelijke organisatie aanwijzen, die deze verbondenheid versterkt of ondersteunt.

Artikel 10

Dit artikel omschrijft de voorwaarde om een landelijk samenwerkingsverband te kunnen creëren. Minimaal tachtig organisaties zijn nodig om een samenwerkingsverband op te zetten.

Het is uiteraard zo dat de plaatselijke organisaties slechts kunnen opteren voor één landelijke organisatie. Maar ook moet een besluit van de Vlaamse regering het onmogelijk maken dat samenwerkingsverbanden "opgesplitst" worden om aldus meer landelijke organisaties mogelijk te maken.

De basis van dit voorstel is dat de gemeenschap voornamelijk het werk en de activiteiten aan de basis subsidieert en dat het in feite niet aan de gemeenschap toekomt toelagen uit te trekken voor het ideologische cement of voor andere samen-

werkingsverbanden. Wel voorziet dit voorstel in een beperkte subsidiëring daartoe, maar het zou niet in overeenstemming met de visie van het voorstel zijn dat meerdere landelijke organisaties, die in feite tot hetzelfde samenwerkingsverband behoren, gebruik zouden maken van kwantitatieve criteria om meer subsidie uit de brand te slepen.

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen toelichting aangezien het een klassieke subsidieregeling betreft zoals die door de Cultuurpactwetgeving werd vastgelegd.

Artikel 12

De personeelssubsidie wordt afhankelijk gesteld van het aantal organisaties, opgenomen in het samenwerkingsverband. De landelijke organisatie beslist zelf, binnen de toegekende personeelssubsidie, over de invulling van haar personeelsbezetting.

Artikel 13

De basissubsidie is een vast bedrag voor alle erkende landelijke samenwerkingsverbanden, hoe klein of groot ook.

Artikel 14

De werkingssubsidie voor de landelijke samenwerkingsverbanden maakt deel uit van de 30 % die uitgetrokken is voor deze organisaties. Eerst wordt daarvan de personeelstoelage en de basistoelage uitbetaald, en de rest van het bedrag (300 miljoen het eerste jaar) wordt verdeeld, voor de helft gelijkmatig en voor de helft op basis van het aantal lokale verenigingen die gekozen hebben voor het samenwerkingsverband.

Indien er bijvoorbeeld 45 erkende landelijke organisaties zouden zijn, waarvan :

- 35 met minder dan 500 afdelingen,
- 5 met meer dan 500 afdelingen,
- 5 met meer dan 1000 afdelingen,

en er inderdaad 1 miljard uitgetrokken wordt, dus 300 miljoen voor de samenwerkingsverbanden, dan zouden de organisaties als volgt subsidies ontvangen :

45 organisaties elk 100.000 frank basistoelage = 4.500.000 frank ;

35 organisaties elk 3.400.000 frank personeelstoelage = 119.000.000 frank ;

5 organisaties elk 5.100.000 frank personeelstoelage = 25.500.000 frank ;

5 organisaties elk 6.800.000 frank personeelstoelage = 34.000.000 frank.

Dan blijft er over voor de werkingstoelage :

300.000.000 frank minus (4.500.000 frank + 119.000.000 frank + 25.500.000 frank + 34.000.000 frank) = 117.000.000 frank.

Die som wordt voor de helft gelijkmatig verdeeld onder de 45 organisaties :

117.000.000 frank : 2 = 58.500.000 frank dan : 45 = 1.300.000 frank per organisatie.

De andere 58.500.000 frank wordt evenredig verdeeld op basis van het aantal plaatselijke organisaties van de landelijke organisatie.

Artikel 15

Dit decreet bepaalt een regeling voor de plaatselijke organisaties voor volkswontwikkeling, met inbegrip van de verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening.

Bij de inwerkingtreding van dit decreet vervallen het decreet van 19 april 1995 inzake verenigingen en het decreet van 24 juli 1991 inzake erkenning van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening.

De politieke vormingsinstellingen dienen zowel qua werking als financiering ondergebracht te worden bij de politieke partijen waarmee zij respectievelijk ideologisch verwant zijn. Ingevolge de in 1993 doorgevoerde wijziging van de wet van 4 juli 1989 op de financiering van de politieke partijen werden de dotaties aan de politieke partijen aanzienlijk verhoogd. Hierdoor worden de partijen financieel in de mogelijkheid gesteld die vormingsinstellingen onder hun structuren plaatsen.

Het decreet van 27 juni 1985 inzake de politieke vormingsinstellingen wordt opgeheven. De subsidies die in het verleden in de begroting cultuur werden ingeschreven, komen in aanmerking voor de uitvoering van voorliggend decreet.

Artikel 16

De decentralisatie van het volkswontwikkelingswerk heeft tot gevolg dat de personeelsleden die momenteel werkzaam zijn op de verenigingssecretariaten en die zorgen voor de ondersteuning van hun plaatselijke afdelingen, ingeschakeld worden op het gemeentelijke niveau ter ondersteuning en uitvoering van het gemeentelijke pluralistische aanbod.

In het onder artikel 14 gegeven voorbeeld zouden er nog 45 landelijke organisaties zijn die samen een personeelstoelage krijgen voor een equivalent van 100 voltijdse functies. Op dit ogenblik worden er uiteraard meer functies gesubsidieerd.

Dit voorstel van decreet voorziet in het feit dat de personeelsleden die niet langer gesubsidieerd worden in hun huidige functie, in het volkswontwikkelingswerk actief kunnen blijven, meer bepaald in de gemeenten. De Vlaamse regering moet door middel van een besluit de toestand van deze personeelsleden regelen in die zin dat zij worden toegekend aan gemeentebesturen die nog niet over professioneel personeel voor het volkswontwikkelingswerk beschikken. Het spreekt vanzelf dat die vorm van subsidiëring in de plaats komt van de subsidiëring in geld.

Artikel 17

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit decreet.

Marino KEULEN

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° meerderjarige inwoners : personen vanaf 18 jaar ;

2° volksontwikkelingswerk : een vorm van sociaal-cultureel werk voor volwassenen, waarbij de deelnemers leren kennis, inzicht en vaardigheden te vergroten voor zichzelf of voor anderen, met het oog op hun persoonsontplooiing en hun functioneren in de samenleving, met uitsluiting van diplomagerichte, schoolse en/of beroepsopleiding ;

3° gemeentelijk beleidsplan inzake volksontwikkelingswerk : het geheel van beleidsmaatregelen van het gemeentebestuur inzake het volksontwikkelingswerk ;

4° particuliere organisaties voor volksontwikkeling : op vrijwillige basis georganiseerd samenkomen en samenwerken van personen onder leiding van een gekozen bestuur om aan volksontwikkelingswerk te doen binnen de grenzen van een bepaalde gemeente. De gemeente erkent de plaatselijke particuliere organisaties, op basis van het gemeentelijke volksontwikkelingsbeleidsplan, via de aflevering van een attest ;

5° landelijk samenwerkingsverband : op vrijwillige basis landelijke groepering van lokale organisaties die zich op basis van gemeenschappelijke doelstellingen of doelpublieken, al dan niet ideologisch, verbonden voelen ;

6° pluralistisch aanbod : sociaal-cultureel aanbod dat openstaat voor ieders overtuiging en zich richt naar alle segmenten van de bevolking ;

7° kadervorming : de samenhangende opleiding en begeleiding van de verantwoordelijke en in de toekomst verantwoordelijke personen die belast zijn met het animeren en begeleiden van initiatieven inzake volksontwikkelingswerk ;

8° experimenteel beleid : ondersteuning van nieuwe projecten en initiatieven die innoverend zijn.

Artikel 3

§ 1. De Vlaamse regering verleent onder de bij dit decreet bepaalde voorwaarden, subsidies aan gemeentebesturen die een beleidsplan inzake volksontwikkeling, hierna plan te noemen, opstellen en uitvoeren.

Onder dezelfde voorwaarden worden aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie subsidies verleend voor het opstellen en uitvoeren van een plan ten aanzien van het volksontwikkelingswerk dat valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. Het plan omvat telkens een periode van drie jaar en moet goedgekeurd worden door de gemeenteraad tijdens het eerste en het vierde jaar van de bestuursperiode.

§ 3. Het plan moet minstens de volgende elementen bevatten en gemotiveerd beschrijven :

1° een situatieschets met algemene gegevens over de gemeente en bijzondere gegevens met betrekking tot de behoeften van de bevolking inzake cultuur in het algemeen en volkswontwikkeling in het bijzonder ;

2° de doelstellingen die het gemeentebestuur door het ondersteunen van het sociaal-culturele werk wil bereiken ;

3° de situering van het plan in het brede cultuurbeleid van de gemeente ;

4° de activiteiten die het gemeentebestuur op pluralistische basis zelf organiseert ten behoeve van de gehele bevolking. Aan deze activiteiten dient minimaal 20 % van de beschikbare middelen te worden besteed ;

5° een financieel programma met weergave van de verdeling van alle middelen die door het gemeentebestuur aan ondersteuning van het volkswontwikkelingswerk zal worden besteed, met aanduiding van zowel de subsidies, te verwachten ingevolge toepassing van artikel 6 van dit decreet, als van de inbreng van eigen middelen door het gemeentebestuur. De inbreng van eigen middelen, een omrekening van de niet-geldelijke middelen inbegrepen, moet minstens gelijk zijn aan de door de Vlaamse Gemeenschap ingebracht middelen. Met niet-geldelijke middelen bedoelt men de uitgaven, verbonden aan de personeels- en werkingskosten van de gemeentelijke culturele centra of andere gemeentelijke culturele instellingen. Investerings in onroerende goederen komen niet in aanmerking ;

6° de aanduiding van mogelijke prioriteiten in het lokale volkswontwikkelingsbeleid, vastgelegd door het gemeentebestuur in wederzijds overleg met de organisaties ;

7° financiële ruimte voor het voeren van een experimenteel beleid en het subsidiëren van kadervorming ;

8° de procedure, gevolgd door het gemeentebestuur om tot het plan te komen en de motivering van het gemeentebestuur om bepaalde adviezen niet of slechts gedeeltelijk te volgen.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen waaraan het plan moet voldoen.

§ 4. Onverminderd de decretale voorzieningen keurt de gemeenteraad het plan goed na een inspraakprocedure waarbij minstens betrokken worden :

1° de plaatselijke particuliere organisaties voor volkswontwikkeling, werkzaam op het grondgebied van de gemeente ;

2° de inwoners van de gemeente, vanaf 18 jaar, via één of meer hoorzittingen ;

3° deskundigen inzake volkswontwikkelingswerk ;

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaraan die inspraak moet voldoen.

§ 5. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 4

De gemeenten kunnen, voor de ondersteuning van het volksontwikkelingswerk dat de gemeentegrenzen overschrijdt, onderling overeenkomsten afsluiten. Die overeenkomsten worden vermeld in het plan.

Artikel 5

§ 1. De gemeentebesturen kunnen de in artikel 3, § 1, vermelde subsidies ontvangen indien de volgende documenten ingediend worden bij de Vlaamse regering :

1° het plan, zoals bepaald in artikel 3, §§ 2, 3 en 4 ;

2° een overzicht met opgave van de begrotingsposten van de gemeentelijke begroting die aangewend worden voor de uitvoering van het plan, alsmede een berekening van de niet-geldelijke middelen die het gemeentebestuur inbrengt ;

3° vanaf het vierde jaar na inwerkingtreding van dit decreet, een jaarverslag op welke wijze uitvoering werd gegeven aan de bepalingen van het plan met opgave van de posten uit de rekening van de gemeente waarop de uitgaven zijn gedaan.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen waarvan dit overzicht en het jaarverslag moeten voldoen.

§ 2. Een gemeentebestuur dat niet binnen de door de Vlaamse regering vastgestelde termijn een plan indient, kan door de Vlaamse regering twee maal schriftelijk aangemaand worden dit alsnog te doen.

Indien het gemeentebestuur daarna nog in gebreke blijft, kunnen de plaatselijke organisaties, afzonderlijk of gezamenlijk, bij de Vlaamse regering een plan indienen na een oproep daartoe in de regionale edities van de dagbladen. In dit geval worden de subsidies rechtstreeks uitbetaald aan de plaatselijke organisaties, met dien verstande dat het geheel van die subsidies beperkt blijft tot 80 % van het in artikel 3, § 3, 5°, voorziene aandeel van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

HOOFDSTUK II

Subsidiëring

Artikel 6

§ 1. Het krediet dat op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de uitvoering van dit decreet wordt uitgetrokken, wordt voor het eerste jaar, volgend op de inwerkingtreding, bepaald op minimaal 1 miljard frank. Het wordt jaarlijks minstens aangepast aan de stijging van de index der kleinhandelsprijzen en kan mee evolueren met de kwalitatieve en kwantitatieve groei van het plaatselijke volksontwikkelingswerk.

§ 2. Het krediet wordt volgens de volgende criteria verdeeld :

1° 70 % van het krediet is bestemd voor de ondersteuning van het lokale volksontwikkelingswerk met dien verstande dat :

a) minimaal 5 % en maximaal 10 % van het krediet bestemd is voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie ter uitvoering van het plan in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ;

b) het saldo van het krediet wordt evenredig verdeeld over de in aanmerking komende gemeentebesturen van het Vlaamse Gewest die aan de voorwaarden, gesteld in dit decreet, voldoen, op basis van het aantal meerderjarige inwoners. Van de subsidies die de gemeentebesturen ontvangen, moet 5 % besteed worden aan de ondersteuning van experimenten, 5 % aan de ondersteuning van kadervorming, minimaal 20 % aan de ondersteuning van het pluralistische aanbod. Het saldo is bestemd voor de ondersteuning van het plaatselijke vrije initiatief ;

2° 30 % van het krediet is bestemd voor de ondersteuning van landelijke samenwerkingsverbanden.

Artikel 7

§ 1. De subsidies die de gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie krachtens dit decreet ontvangen, kunnen uitsluitend aangewend worden voor de ondersteuning van het lokale volksontwikkelingswerk.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen terzake.

§ 2. De subsidies kunnen niet aangewend worden voor overheidsinfrastructuur.

Artikel 8

De Vlaamse regering bepaalt de procedure en de regels met betrekking tot :

1° de aanvragen tot subsidiëring door de gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie ter uitvoering van dit decreet ;

2° de controle op de aanwending van de middelen ;

3° de voorwaarden voor uitbetaling van de subsidies.

HOOFDSTUK III

Samenwerkingsverbanden

Artikel 9

De plaatselijke particuliere organisaties voor volksontwikkeling, die erkend zijn op basis van het plan kunnen, met het oog op gemeenschappelijke doelstellingen of doelpublieken, bovenlokale samenwerkingsverbanden creëren, die subsidieabel zijn krachtens dit decreet.

Artikel 10

Minimaal 80 plaatselijke particuliere organisaties voor volksontwikkeling kunnen verklaren dat zij op landelijk vlak verbonden zijn met een door hen aan te wijzen landelijke organisatie voor volksontwikkelingswerk. Een dergelijke ver-

klaring kan maar voor één landelijke organisatie afgeleverd worden. Een landelijke organisatie mag zich niet opsplitsen in meerdere. De Vlaamse regering bepaalt door middel van een besluit op welke manier dat wordt geregeld waarbij de naam, de statuten en de zetel van de organisatie bepalend zijn.

Artikel 11

De landelijke erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk kunnen subsidies verwerven. De subsidiëring bestaat uit een personeelssubsidie, een basissubsidie en een werkingssubsidie.

Artikel 12

§ 1. De personeelssubsidie bedraagt :

1° 3,4 miljoen frank voor landelijke organisaties met minder dan vijfhonderd afdelingen ;

2° 5,1 miljoen frank voor landelijke organisaties met minder dan duizend afdelingen ;

3° 6,8 miljoen frank voor landelijke organisaties met duizend en meer afdelingen ;

Die bedragen worden aangepast aan de index van de kleinhandelsprijzen.

§ 2. De landelijke organisatie bepaalt de personeelsfuncties op grond van de toegekende personeelssubsidie.

De Vlaamse regering bepaalt de kwalitatieve normen waaraan de personeelsleden moeten voldoen om in aanmerking te komen voor subsidiëring.

Artikel 13

De vaste basissubsidie bedraagt 100.000 frank.

Artikel 14

Het krediet, uitgetrokken voor de werkingssubsidie, wordt bepaald op basis van 30 % van het totale krediet, na aftrek van de basistoelage voor de landelijke erkende organisaties en van de personeelstoelage voor de landelijke erkende organisaties. Het overblijvende bedrag wordt verdeeld als volgt :

– de helft gelijkmatig onder alle landelijke erkende organisaties ;

– de helft naar rato van het aantal erkende plaatselijke organisaties dat tot de landelijke organisatie behoort.

HOOFDSTUK IV

Opheffingsbepaling

Artikel 15

Opgeheven worden :

1° het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk, gewijzigd bij de decreten van 22 en 30 december 1995 ;

2° het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening

in het kader van Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 1992 en 13 juli 1994 ;

3° het decreet van 27 juni 1985 houdende de subsidieregeling van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in politieke vormingsinstellingen, gewijzigd bij de decreten van 8 april 1987, 21 december 1988 en 21 december 1994.

HOOFDSTUK V

Overgangsbepaling

Artikel 16

De Vlaamse regering regelt de opvang van de personeelsleden, die ingevolge de in artikel 15, 1° en 2° genoemde decreten erkend en gesubsidieerd werden door de Vlaamse Gemeenschap, in die mate dat de subsidies aan de gemeentebesturen in de eerste plaats zullen bestaan in het ter beschikking stellen van cultureel personeel voor het uitvoeren van de eigen pluralistische activiteiten.

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 17

De Vlaamse regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Marino KEULEN

Louis BRIL

Jozef BROWAEYS
